

Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2019 m. vasario 27 d.
NSMOT nr. 19/02/27/1

DĖL MOKINIŲ, KURIE MOKOSI PAGAL PRIEŠMOKYKLINIO AR PRADINIO UGDYMO PROGRAMAS, NEMOKAMO MAITINIMO

Atsakant į jūsų užklausą dėl mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo, pateikiame Nacionalinio skurdo mažinimo organizacijų tinklo (toliau – NSMOT) narių poziciją. NSMOT narių apklausa buvo vykdoma sausio 31 – vasario 25 dienomis. Apklausoje dalyvavo 43 NSMOT nariai. **Remiantis narių apklausa, NSMOT pritaria visuotiniam vaikų, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokam maitinimui.**

Narių išsakyti argumentai yra daugiausia susiję su dabartinės nemokamo maitinimo organizavimo tvarkos spragomis. Išreiškiamas susirūpinimas, kad šiuo metu vaikai, augantys nepasiturinčiose šeimose ir gaunantys nemokamą maitinimą, dažnai yra atskiriami nuo bendraamžių – laukia maisto skirtingose eilėse, o kartais ir valgo prie atskirų stalų. Tokia tvarka skatina vaikų stigmatizaciją, patyčias ir stumia į vis didesnę atskirtį. Tuo tarpu nemokamas maitinimas užtikrintų visiems vaikams vienodas galimybes būtinųjų poreikių užtikrinimui.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu moksleiviams suteikiama teisė į nemokamą maitinimą jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžio (183 Eur). Tai sudaro tik apie 75 procentus minimalių vartojimo poreikių dydžio. Taigi, nemokamas maitinimas visiems vaikams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, pagerintų situaciją tų šeimų, kurių pajamos viršija nustatyta pajamų testavimo ribą, tačiau šios vis tiek susiduria su finansiniais sunkumais ir balansuoja ties nustatyta pajamų testavimo riba.

Pažymėtina, kad visuotinis vaikų, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokam maitinimui, nemokamas maitinimas, užtikrintų visavertę vaikų mitybą, prisidėtų prie sveikos mitybos įgūdžių formavimo, nepriklausomai nuo to, kokios yra jų tėvų pajamos.

Vis dėlto, NSMOT nariai atkreipia dėmesį, kad tokia tvarka pasiteisins tik tuomet, jeigu bus atkreipiamas dėmesys ir į maisto kokybę – turi būti užtikrinama, kad vaikams šis maistas būtų ne tik sveikas, bet ir skanus. Kitu atveju, kyla didelė maisto švaistymo rizika, o taip pat ir nebūtų sėkmingai įgyvendintas vaikų sveikatinimo tikslas.

NSMOT nariai taip pat pateikia ir galimą alternatyvą vaikų nemokam maitinimui. Siekiant išvengti atskirties, o taip pat ir netikslingo lėšų naudojimo, siūloma įdiegti kortelių, kuriomis būtų galima atsiskaityti valgyklose, sistemą. Priklausomai nuo šeimos pajamų, šios kortelės – elektroninės piniginės – galėtų būti pildomos tėvų arba valstybės lėšomis. Šiomis kortelėmis būtų galima atsiskaityti tik valgyklose, tad pinigai nebūtų panaudojami kitur, o taip pat būtų lengvai atsekamas ir

Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas

pinigų panaudojimas – tėvai galėtų matyti, ką valgė jų vaikai. Naudojantis kortelėmis taip pat galima nustatyti ir kasdienį pinigų panaudojimo limitą. Elektroniniai pinigai taip pat pagreitintų aptarnavimą. Tokia praktika taikoma jau ne vienoje Lietuvos mokykloje, tad perimti tokią tvarką būtų galima ir visoje Lietuvoje. Pažymėtina, kad tokia sistema užtikrintų ne tik pradinių, bet ir kitų klasių mokinių orų maitinimo organizavimą.

Direktorė

Aistė Adomavičienė